

Verksamhetsberättelse för Östersjödjudiskt Forum för år 2024

*Den enda svenska biståndsorganisation som verkar
för behövande judar och judiskt liv i Baltikum
– sedan den 24 februari 2022 också för ukrainska judar i Ukraina
och på flykt i angränsande länder*

ÖSTERSJÖJUDISKT FORUM, ÖJF, startade med namnet Aktionskommittén för Sovjets judar 1971 och stödde så kallade "refuseniks" i dåvarande Sovjetunionen. ÖJF är en **ideell förening** som fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd till judar i Östersjöregionen (för närvarande i Estland och Lettland). Sedan den 24 februari 2022 har vi utökat vårt uppdrag till att också omfatta judar i Ukraina och i grannlandet Moldavien. Hjälp ges huvudsakligen i kontant form för boendekostnader och lokala inköp förmedlade via de lokala judiska församlingarnas sociala verksamhet.

Biståndet lämnas oftast i samverkan med internationella judiska hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Samtidigt bekämpas alla former av antisemitism. Behövande baltiska och ukrainska barnfamiljers deltagande i judiskt sommarläger på Glämsa ingår i verksamheten.

Vid årsskiftet 2024–2025 hade Östersjödjudiskt Forum 579 betalande medlemmar. Medlemsantalet är inte direkt jämförbart mellan åren då inkomna medlemsavgifter inte periodiseras. Dessutom finns många sympatisörer som stöder verksamheten ekonomiskt och på andra sätt.

STYRELSEN har haft sammanträde sju gånger (6 februari, 14 april, 15 och 27 maj, 27 augusti, 5 november och 3 december). Det årliga inspirationsmötet ägde rum den 14 april hos Fanni Epstein. Där kunde vi blicka mot horisonten och mer övergripande diskutera vår verksamhet.

ÅRSMÖTE 2024 för 2023 års verksamhet hölls 15 maj i Wallenbergrummet. Vid årsmötet omvaldes Anna Nachman till ordförande. Thomas Bab och Hans Kraitsik omvaldes till vice ordförande resp. kassör. Ludvig Köhler, Bengt Sederowsky, Rut Milchner och Jana Seiheta valdes till styrelseledamöter.

Peter Christensen och Dina Markovich omvaldes till revisor resp. valberedare, båda på ett år.

Fanni Epstein har löpande skött medlems- och adressregistren under året. I samband med årsmötet framförde styrelsen sin tacksamhet för hennes värdefulla insatser och särskilt till arbetet med ÖJF:s medlems- och adressregister. Simone Nadbornik fortsatte att vara aktiv inom fondgruppen.

PÅ KONTORET har Dina Markovich varit deltidsanställd och svarat för den dagliga driften av verksamheten. Hon har även varit styrelsens sekreterare. Hennes språkkunskaper i bland annat ryska är värdefulla för verksamheten.

SEX UTGÅVOR av tidningen **Östersjöjudisk Bulletin** har getts ut under året, varav ett dubbelnummer Bulletin nr 4 – 5 i slutet av september. Den ideellt arbetande redaktionen har bestått av Anna Nachman, Thomas Bab, Rut Milchner, Ludvig Köhler och John Gradowski med Dina Markovich som sammanhållande kraft. Gästkrönikörer i Bulletinen under året har varit Gabriel Francke Rodau, Malin Norrby och Valentin Bart.

År 2019 infördes möjlighet för företag och privatpersoner att **annonsera i Bulletinen**, vilket under 2024 gav 68 000 kr. Antalet annonsörer har ökat under året.

BULLETINEN SKICKAS, förutom till våra medlemmar, till medlemmarna i de judiska församlingarna i Sverige. Den skickas även till de judiska församlingarna i Baltikum, Helsingfors, Köpenhamn och till JDC:s (The American Jewish Joint Distribution Committee) representanter Stefan Oscar i Tallinn och Moni Beniosev i Riga. Upplagan är 3 500 exemplar/nummer. Vädjanden i Bulletinen om ekonomiskt bistånd för speciella ändamål ger stort gensvar bland läsarna.

MEDLEMSAVGIFTEN är 250 kr per år. Medlemsavgift för ungdomar under 26 har sänkts till 80 kr. Medlemsvärning har bland annat skett i samband med utskick till medlemmarna i Stockholms, Göteborgs och Malmös judiska församlingar.

AKTIVITETERNA under verksamhetsåret listas nedan, i möjligaste mån i tidsföljd. En del återkommer årligen, andra är engångsföreteelser. Arbetet sker ofta i nära samarbete med JDC i Baltikum och Ukraina, med Stefan Oscar och Moni Beniosev som sakkunniga.

*Efter Rysslands invasion i **Ukraina**, som började den 24 februari 2022, förändrades Bulletinens innehåll samt våra insamlingar. Ukrainakriget drabbade också ett stort antal judar samt förvärrade situationen för de utsatta judarna i Baltikum. Stora extrabehov skapades. Gåvor till de ukrainska judarna gav 14 000 kr.

***Welfareprogrammet**, mat och medicin till de mest behövande judarna i de baltiska länderna Estland och Lettland samt ukrainska judar har fortsatt under året. Bakgrunden är en privat och årligen förnyad donation. År 2024 donerades 60 000 EUR. Vårt Forum sköter administrationen. Donatorerna har uttalat sin belåtenhet med hur pengarna har använts.

***Gåvor och stöd** till ÖjF:s verksamhet har inbringat totalt 199 000 kr. Denna summa har använts i verksamheten för olika former av aktiviteter och bidrag.

***ÖjF:s Gåvobevis** som kan användas vid bemärkelsedagar eller i andra sammanhang har inbringat 18 000 kr.

*Till **pesachpaket och gemensamma pesachfiranden** insamlades 80 000 kr. I samarbete med JDC har hundratals behövande judar i Lettland och Estland samt ukrainska judar på flykt i Moldavien firat pesach vid gemensamma sederافتnar i församlingarnas regi.

*ÖjF fortsätter att stödja projektet **Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland**. Landet har ett bristande socialt skyddsnät och efter en skilsmässa kräver lagen i princip ingenting av familjefadern. Samtliga mammor i projektet har låga inkomster, små bostäder och familjefadern bidrar varken ekonomiskt, praktiskt eller kommunikationsmässigt. Judiska församlingen, med stöd av ÖjF, bistår dessa mammor med matkuponger, skolmaterial, skolavgifter, medicin, hjälp med att betala räkningar för el och uppvärmning och vid behov psykologiskt stöd efter skilsmässan för mor och barn. Vistelse på sommar- eller vinterläger för barn inom projektet har också sponsrats av ÖjF:s gåvogivare.

Familjerna hade inte klarat sig utan hjälpen från Judiska församlingen i Tallinn och Östersjöjudiskt Forum. De har uttryckt en förhoppning om att projektet ska fortsätta. Till projektet, som finansieras av fonder och enskilda givare, överfördes under året 100 000 kr.

*Den stora fotbollsturneringen **PGT**, Pierre Gildesgame Tournament, med judiska Makkabiungdomar från Norden och Estland ägde rum 9 – 12 maj i Köpenhamn. ÖjF bidrog med 33 000 kr, tack vare ett generöst stöd från Makkabis bridgesektion samt enskilda givare, så att hela tre Makkabilag från Estland kunde delta. 19 unga fotbollsspelare kunde åka till Danmark 2024. ”Våra” lag knep både en fjärdeplacering och två tredjeplatser. Rapport över det estniska teamets deltagande i PGT publicerades i Bulletin nr 4 – 5 2024.

***Glämsstas familjevecka** ägde rum 16 – 22 juli. Ensamstående mamman Evgenia med ukrainskt-judiskt ursprung, nyligen inflyttad till Tallinn, deltog på familjeveckan med sin lille son Maksim. Från och med 2024 ingår Evgenia i vårt projekt *Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland*. Även estnisk-judiska fyrabarnsfamiljen Gusarov, som fått en annan typ av stöd från Judiska församlingen i Tallinn, deltog på familjeveckan. De skickade ett varmt tack till alla givare. ÖjF:s Glämsstaprojekt är möjligt tack vare stiftelser, fonder och enskilda givare.

I en artikel i Bulletin nr 4 – 5 2024 skrev vi om familjernas vistelse i Sverige och på Glämssta. Båda familjer var mycket tacksamma för att de fick komma till Glämssta, få välbehövlig vila och meningsfull judisk gemenskap.

*Som bidrag till **Vinterhjälp/Eat and Heat** i de baltiska länderna översändes 40 000 kr. Totalt distribueras vårt Forums Vinterhjälp till 12 platser i de två baltiska staterna (8 i Estland och 4 i Lettland). Många av dessa judar skulle ha mycket svårt att klara sig utan denna hjälp. Den kan ha räddat liv.

*60 000 kr översändes till Moldavien för **Chanukafirande** för behövande barnfamiljer, äldre och ukrainska judar på flykt efter ett nödrop/förslag från Stefan Oscar. Ett varmt tack och en rapport från Judiska församlingen i Moldavien har mottagits och det kommer att publiceras i Bulletin nr 6 2025 Chanukanumret.

*Till ett antidemensprojekt i Lettland som går under namnet **När minnet sviker** översändes 48 000. Projektet är speciellt utformat för seniorer, med regelbundna pass som tränar kognitiva funktioner som minne och perception, och inkluderar också deras anhöriga. Under en session engagerar sig flera yrkesgrupper, såsom musikerapeut, sjukgymnast, konstterapeut och psykolog. Vi skrev om projektet i Bulletiner nr 4 – 6 2024.

Genom att stödja detta projekt bidrar ÖjF till att förbättra välbefinnandet och den sociala anknytningen för några av de mest utsatta medlemmarna i det lettisk-judiska samhället. ÖjF:s givares stöd har en meningsfull och varaktig inverkan på deras liv, vilket gör det möjligt för dem att upprätthålla sociala kontakter och behålla sin mentala hälsa.

*ÖjF:s hemsida www.ostersjojjudisktforum.se eller www.balticjewishforum.se utvecklas kontinuerligt. Under året fortsatte insamlingen av e-postadresser för att sänka kostnaderna och förenkla kontakten med medlemmarna. Antalet e-postadresser uppgick till 650 vid slutet av året. Vårt e-brev skickas ut i samband med utskick av Bulletinen och vid judiska helgdagar.

*ÖjF:s **Facebooksida** www.facebook.com/balticjewishforum utvecklas kontinuerligt och sköts löpande av Jana Seiheta.

UNDER ÅRET har vi kunnat **hjälpa många** – obemedlade pensionärer såväl som behövande familjer och arbetslösa – i Estland och Lettland och även ukrainska judar på flykt i Moldavien. I stor utsträckning handlar det om mat: gemensamma varma måltider i församlingarnas regi, matpaket hem till dem som inte kan lämna sina bostäder, pesachpaket med matze och andra förnödenheter.

GÅVOR till verksamheten har kommit från många. Det är här inte möjligt att räkna upp alla vårt Forums generösa donatorer. Inte heller kan gåvorna rangordnas. Alla är givna med gott hjärta och är mycket välkomna.

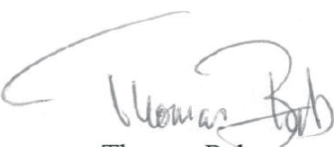
Bland våra större – och i många fall återkommande – bidragsgivare under året var Gunilla och Werner Guters stiftelse, Eduard och Sophie Heckschers stiftelse, Irene och Thomas Mornes stiftelse, Hjälpssamhetsförbundet Rodef Chesed, Stiftelsen Clas Groschinskys Minnesfond, Judiska Kvinnoklubben, Makkabi Stockholm och Makkabis bridgesektion, Ettlingers fond, Nachmansonska stiftelsen samt Lia och Erik von Sydows stiftelse.

Vi vill **tacka alla** – här nämnda likaväl som onämnda – som med **arbetsinsatser** och **pengar** har stöttat verksamheten. **Alla gåvor**, stora och små, **hjälp** oss att hjälpa.

För den ekonomiska redovisningen hänvisas till särskild bilaga som kan rekvireras från vårt kansli.

Anna Nachman

Thomas Bab

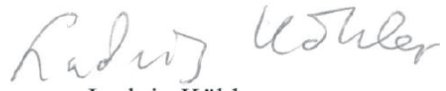
Hans Kraitsik

Bengt Sederowsky

Rut Milchner

Ludvig Köhler

Jana Seiheta

De mest behövande, det finns fortfarande många, stödjer vi genom våra återkommande kampanjer Vinterhjälpen/Eat and Heat, Pesachpaket, Glämsstavistelse för behövande barnfamiljer, Chanukagåvan och projektet "Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland". Bilderna ovan visar endast en bråkdel av våra biståndsmottagare. Foto: Östersjöjudiskt Forums bildarkiv.